

MÉDIÁ, DETI A KRÍZOVÉ UDALOSTI

Kde je hranica medzi verejným záujmom a rizikom ďalšej ujmy?

Spôsob, akým informujeme o násilných a krízových udalostiach v školách, má reálny vplyv na správanie ľudí, psychické prežívanie detí, rodín a školských komunít aj na vnímanie bezpečia v celej spoločnosti.
Zodpovednosť za ochranu detí nesieme spoločne.

TÉMA	ČO VIEME	RIZIKÁ	ODPORÚČANIA PRE MÉDIÁ
1. Napodobňovanie násilia (copycat efekt) Ako medializácia môže ovplyvniť správanie.	- Odborné poznatky upozorňujú, že intenzívna publicita a detailné opisovanie násilného činu môžu u zraniteľných jednotlivcov zvyšovať riziko napodobňovania. - Riziko sa zvyšuje najmä pri glorifikácii páchateľa, opakovanom zverejňovaní jeho podobizne, manifestov či detailného postupu.	- Identifikácia s páchateľom. - Napodobňovanie spôsobu konania. - Zvýšená atraktivita násilia pre zraniteľných mladých ľudí. - Šírenie návodov a detailov útoku.	- Nezverejňovať zbytočné detaily činu, postupy, návody ani manifesty. - Nezverejňovať zbytočne identitu a motív páchateľa, neheroizovať ho ani neospravedlňovať násilie. - Nevyvolávať paniku nadmerným informovaním o podobných útokoch. - Nezverejňovať neoverené informácie a špekulácie. - Pozornosť sústrediť na zasiahnutých ľudí, prevenciu a systémové riešenia; jasne odmietnuť násilie.
2. Deti, rodiny a zasiahnutí ľudia Reálne dôsledky medializácie na konkrétne osoby.	- Opakované zverejňovanie informácií, fotografií a špekulácií môže zvyšovať psychickú záťaž obetí, rodín, svedkov a celej školskej komunity. - Sekundárna traumatizácia môže predlžovať proces zotavenia. - Kontaktovanie detí a rodín médiami v čase krízy môže spôsobiť ďalšiu ujmu.	- Prehlbovanie traumy a smútku. - Narušenie súkromia a dôstojnosti. - Opakované prežívanie udalosti. - Negatívny vplyv na súrodencov, spolužiakov a pedagógov. - Stigmatizácia zasiahnutých osôb v komunite.	- Chrániť identitu, súkromie a dôstojnosť detí a ďalších zasiahnutých osôb. - Rešpektovať potrebu pokoja a súkromia rodín; bezprostredne po udalosti ich nezatažovať rozhovormi. - Nevýžadovať od detí opakované opisovanie traumatických zážitkov. - Nezverejňovať fotografie, osobné detaily, špekulácie ani neoverené informácie, ktoré môžu spôsobiť ďalšiu ujmu.
3. Vnímanie rizika a pocit bezpečia Ako mediálny obraz ovplyvňuje deti, rodičov a školy.	- Opakovaná expozícia dramatickým správam môže viesť k nadhodnocovaniu pravdepodobnosti, že k podobnej udalosti dôjde aj v iných školách. - Dostupnosť výrazných príkladov ovplyvňuje, ako ľudia subjektívne posudzujú riziko.	- Rastúci strach detí a rodičov. - Nedôvera voči školám. - Zvýšený tlak na školy a pedagógov. - Stigmatizácia školského prostredia. - Zovšeobecňovanie z jednotlivých prípadov.	- Zasadzovať udalosti do širšieho spoločenského a systémového kontextu. - Nepoužívať nepodložené zovšeobecnenia, že školy sú nebezpečné. - Vyhnúť sa senzacionalizujúcim titulkom, dramatizácii a alarmistickému jazyku. - Prinášať overené informácie, odborné vysvetlenia a konkrétne preventívne opatrenia. - Poskytovať informácie o dostupnej pomoci a riešeniach konzultovaných s odborníkmi.
4. Online diskusie a sociálne siete Rizikový obsah a bezpečnostné signály.	- V online diskusiách sa po krízových udalostiach často objavujú vyhrážky, schvaľovanie násilia, glorifikácia páchateľov, zdieľanie osobných údajov či náznaky napodobňovania. - Taktiež takýto obsah môže normalizovať násilné postoje a zároveň predstavovať dôležitý varovný signál.	- Podnecovanie k násiliu. - Konkrétne vyhrážky ďalším útokom. - Zdieľanie osobných údajov obetí, rodín a škôl. - Šírenie neoverených informácií a nenávisťných komentárov.	- Predchádzať mediálnemu zahlteniu a opakovanému šíreniu dramatického obsahu. - Aktívne moderovať diskusie a odstraňovať nenávisťné prejavy, schvaľovanie násilia, vyhrážky a osobné údaje. - Konkrétne vyhrážky zdokumentovať (snímka obrazovky, odkaz, čas) a bezodkladne oznámiť polícii. - Pri bezprostrednom ohrození volať 158 alebo 112. - Ak bezpečná moderácia nie je možná, vypnúť komentáre.
5. Škola a odborná podpora Ako podporiť zotavenie a prevenciu.	- Po krízovej udalosti potrebujú deti, pedagógovia a celá škola odbornú pomoc, čas a stabilitu. - Dlhodobá medializácia môže komplikovať návrat k bežnému fungovaniu a prehlbovať pocit ohrozenia.	- Pretrvávajúca úzkosť a strach detí. - Návrat k vyučovaniu a bežným aktivitám je náročnejší. - Zvýšená psychická záťaž pedagógov a školských tímov. - Stigmatizácia školy v komunite.	- Koordinovať komunikáciu so školou a odborníkmi. - Rešpektovať zotavovanie školskej komunity a nevyvíjať tlak na deti ani pedagógov. - Prinášať overené informácie, odborné odporúčania a systémové riešenia. - Informovať o dostupnej psychologickej pomoci, krízových linkách a možnostiach podpory. - Venovať priestor duševnému zdraviu, odolnosti komunity a prevencii ďalších kríz.

PRAKTICKÝ POSTUP PRI RIZIKOVOM ONLINE OBSAHU

- ZACHYTIŤ A UCHOVAŤ DŮKAZ:** snímka obrazovky, odkaz, čas, text.
- POSÚDIŤ ZÁVAŽNOSŤ:** konkrétna vyhrážka, podnecovanie k násiliu, náznak plánovania.
- OZNÁMIŤ POLÍCII:** podľa závažnosti a postupov redakcie.
- MODEROVAŤ OBSAH:** odstrániť vyhrážky, nenávisť a zdieľanie osobných údajov.
- VYPNÚŤ KOMENTÁRE:** ak nie je možné bezpečne moderovať.

UŽITOČNÉ ZDROJE MINISTERSTVA

- Odporúčania pre citlivé mediálne pokrytie násilných udalostí (29. 9. 2026)
- Výzva médiám a správcom sociálnych sietí (4. 10. 2026)
- Krízové udalosti na školách (postupy, metodiky, odporúčania)
- Knižnica materiálov (odborné postupy, psychosociálna pomoc, radikalizácia a pod.)